

Karpiński, Rafał

"Bibliografia piśmiennictwa oblężenia Jasnej Góry w roku 1655 oraz jej obrońcy o. Augustyna Kordeckiego za lata 1655-1975", oprac. Henryk Czerwień i Janusz Zbudniewek, Warszawa 1979 : [recenzja]

Przegląd Historyczny 73/3-4, 408

1982

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych, tworzonej przez Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został opracowany do udostępnienia w Internecie dzięki wsparciu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach dofinansowania działalności upowszechniającej naukę.

strój pałacu, a szczególnie wspaniała kolekcja obrazów stworzona została niewątpliwie ze względu na osobiste zainteresowania plastyczne władcy, z drugiej jednak strony była elementem programu politycznego Olivaresa, gloryfikującego rządy Filipa IV, a więc i jego własne.

Warto też podkreślić znaczenie dokonanej w pracy pełnej rekonstrukcji plastycznej pałacu w jego pierwotnej formie. Jest ona tym cenniejsza, że z siedemnastowiecznego Buen Retiro zachowało się, głównie ze względu na zniszczenia z okresu wojny francusko-hiszpańskiej z 1809—1813 r., stosunkowo niewiele.

Lekturę ułatwiają i uprzyjemniają liczne reprodukcje wnętrz pałacu oraz dzieł sztuki w nim się znajdujących.

A. Żb.

Bibliografia piśmiennictwa oblężenia Jasnej Góry w roku 1655 oraz jej obrońcy o. Augustyna Kordeckiego za lata 1655—1975, opracowali Henryk Czerwień i Janusz Zbudniwek, Akademia Teologii Katolickiej, Warszawa 1979, s. 208.

Zawartość tej bibliografii określa tytuł: wyjątkiem jest odnotowanie — w odrębnym rozdziale — kilku prac dotyczących bitwy jaką stoczył Jerzy Lubomirski z wojskami królewskimi pod Częstochową w 1665 r. Bibliografia rejestruje ponad 2000 pozycji drukowanych: źródła, opracowania historyczne, utwory literackie: prozatorskie i poetyckie, publicystykę, teatralia, a także inscenizacje obrony Jasnej Góry, film, plastykę. Odnotowywano niekiedy zawartość poszczególnych pozycji.

Każde tego rodzaju zestawienie jest pomocne zainteresowanym. Czasami dobór pozycji był nieco przypadkowy: z niektórych można było zrezygnować. Czy potrzebnie np.: 1. podawano numer strony z artykułu F. M. Sobieszczańskiego „Częstochowa” zamieszczonego w encyklopedii Orgelbranda, na której jest wzmianka o obronie klasztoru jasnogórskiego; 2. umieszczono w bibliografii recenzję niżej podpisanego zamieszczoną w „Mówią Wieki” z drugiego wydania „Historii Polski” H. Samsonowicza; 3. uwzględniono utwór J. Prutkowskiego drukowany w „Szpilkach” w którym bramkarz J. Tomaszewski porównany jest do o. Augustyna Kordeckiego? W prasie sportowej — o znacznie większym zasięgu — takich porównań znalazłoby się krocie. Bibliografia niniejsza uzupełnia za lata 1954—1975 bibliografię potopu zamieszczoną w III tomie wydawnictwa „Polska w okresie II wojny północnej”, oczywiście w odniesieniu do oblężenia Jasnej Góry. Będzie ona niezastąpioną pomocą raczej nie dla historyków odtwarzających przeszłość schyłku roku 1655 i zajmujących się o. Kordeckim, ale przede wszystkim dla badaczy świadomości Polaków: historycznej, religijnej, politycznej.

Książkę wydano techniką małej poligrafii — powielacz.

R. K.

Stanisław Achremczyk, *Reprezentacja stanowa Prus Królewskich w latach 1696—1772. Skład społeczny i działalność*, Ośrodek Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie, Wydawnictwo „Pojezierze”, Olsztyn 1981, s. 268, tabl.

Książka przynosi źródłowe opracowanie dziejów parlamentaryzmu Prus Królewskich w XVIII w. Liczne sprostowania i uzupełnienia dotychczasowej literatury